

SAMEN. VANZELFSPREKEND.
ZONDER GRENZEN
STRATEGISCH INITIATIEF
AGRIBUSINESS & FOOD

INTERREG PARTNERS

 Ministerie van Economische Zaken	 Ministerium für Wirtschaft, Energie, Industrie, Mittelstand und Handwerk des Landes Nordrhein-Westfalen	 Niedersächsische Staatskanzlei	 provincie groningen	 PROVINCIE FLEVOLAND
 provincie Overijssel	 provincie limburg	 provinsje fryslân provincie fryslân	 EDR	 EUREGIO
 Provincie Noord-Brabant	 provincie Gelderland	 provincie Drenthe	 RHEIN- WAAL EUREGIO	 euregio rhein-maas-nord rijn-maas-nord

Uitgegeven door:
Gemeenschappelijk INTERREG-Secretariaat

c/o Euregio Rhein-Waal
Emmericher Str. 24
47533 Kleve, Duitsland

Tel +49 (0)2821 7930 29

info@deutschland-nederland.eu
www.deutschland-nederland.eu

Het strategisch initiatief "Agribusiness & Food" is opgesteld door een expertgroep met vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven, de wetenschap en de overheid en goedgekeurd door het Comité van Toezicht van het INTERREG-programma Deutschland-Nederland.

Stand
01-06-2015

Vormgeving
wueins concept GmbH

Foto's
istockphoto.com/Orientaly [voorpagina]
istockphoto.com/pointstudio [pag. 5]
istockphoto.com/Evgeniy_P [pag. 6]

25 JAAR INTERREG – GRENSOVERSCHRIJDENDE PROJECTEN IN HET NEDERLANDS-DUITSE GRENSGEBIED

Sinds de jaren '90 worden met de INTERREG-programma's grensoverschrijdende projecten in de Nederlands-Duitse grensregio ondersteund. Voor de periode 2014-2020 stelt de EU-Commissie opnieuw subsidiemiddelen ter beschikking. Voor het INTERREG-programma Deutschland-Nederland gaat het om een bedrag van meer dan 220 miljoen euro.

Met aanvullende middelen van publieke en private partners wordt voor de genoemde periode gerekend op een investeringsvolume van bijna 450 miljoen euro. Dit bedrag wordt voornamelijk ingezet om de grensoverschrijdende innovatiekracht in het programmagebied (zie kaartje op pag. 4) te verhogen. De beschikbare middelen zullen daarom in eerste instantie worden ingezet voor projecten, die:

- + *kennistransfer, valorisatie en productinnovatie grensoverschrijdend vormgeven.*

- + *het midden- en kleinbedrijf - als drijvende economische kracht van het grensgebied - meenemen in de samenwerking.*

- + *grensoverschrijdende samenwerking tussen partners via netwerken en clusters stimuleren en duurzame samenwerkingsverbanden creëren.*

SUCCESVOLLE SAMENWERKING SINDS DE JAREN '90

INTERREG Deutschland-Nederland

Met oog op de programmadoelstellingen worden bijzondere eisen gesteld aan INTERREG-projecten binnen een van de strategische initiatieven, die aanspraak willen maken op ondersteuning door het INTERREG-programma Deutschland-Nederland:

- + *Er worden alleen samenwerkingsprojecten met minstens één projectpartner uit Nederland en uit Duitsland gesubsidieerd.*

- + *Het grensoverschrijdende karakter van het project blijkt onder andere uit de samenwerking tussen de projectpartners uit beide landen op volgende manieren: gemeenschappelijke uitwerking, gemeenschappelijke uitvoering, gemeenschappelijke financiering en personele samenwerking.*

- + *Er worden bij voorkeur projecten goedgekeurd waaraan overwegend MKB'ers als partners deelnemen en die bovendien vraaggestuurd opgezet zijn.*

- + *Activiteiten op het gebied van "human capital" (versterking van het potentiaal aan vakmensen ter bevordering van innovaties) kunnen worden gesubsidieerd, als deel/module binnen innovatieve projecten en ook als zelfstandige projecten.*

- + *Potentieelanalyses/haalbaarheidsstudies/simulaties, die een onderbouwing en een basis voor besluitvorming over verdere potentiële grensoverschrijdende activiteiten vormen, kunnen worden gesubsidieerd. Bij de aanvraag van een dergelijk project moet duidelijk worden, tot welke verdere activiteiten/consequenties de mogelijke resultaten kunnen leiden.*

Niet subsidiabel zijn activiteiten op het gebied van fundamenteel onderzoek. Criteria en eisen aan projecten binnen het strategisch initiatief "Agribusiness & Food" worden verderop beschreven.

- 1 WILHELMSHAVEN
- 2 EMDEN
- 3 DELFZIJL EN OMGEVING
- 4 STADT OLDENBURG
- 5 DELMENHORST
- 6 STADT OSNABRÜCK

- 7 MÜNSTER
- 8 DUISBURG
- 9 KREFELD
- 10 DÜSSELDORF
- 11 MÖNCHENGLADBACH

KWALITEITSEISEN VOOR PROJECTEN IN HET KADER VAN HET STRATEGISCH INITIATIEF "AGRIBUSINESS & FOOD"

Alle projecten die in het kader van het INTERREG-programma Deutschland-Nederland worden gerealiseerd moeten aan bepaalde inhoudelijke en structurele criteria (zie hoofdstuk 1) voldoen.

Aan grensoverschrijdende projecten, die in het kader van het strategische initiatief "Agribusiness & food" worden uitgevoerd, worden bovendien nog aanvullende kwaliteitseisen gesteld. Hiermee moet al bij de ontwikkeling van het project rekening worden gehouden:

- + *Wat is het nut van een innovatie voor de burger/consument?*

- + *Beschikt het project over een businessplan en is ook een business case voorzien?*

- + *Welke kansen biedt de innovatie voor de markt en in het bijzonder voor de deelnemende MKB'ers? Wordt er op het marktperspectief ingegaan?*

- + *In hoeverre profiteert de gehele waardeketen van het project en van de projectactiviteiten?*

- + *Levert het project een relevante bijdrage aan de klimaatbescherming en/of aan het behoud van de biodiversiteit?*

Bij de genoemde punten gaat het om aanvullende criteria die **geen reden tot uitsluiting** zijn. De criteria dienen er in het controle- en goedkeuringstraject toe om de inhoudelijke kwaliteit van een project beter te kunnen beoordelen en kunnen als hulpmiddel bij het opstellen van projecten worden gebruikt.

**WWW.DEUTSCHLAND-
NEDERLAND.EU**

Meer info vindt u op www.deutschland-nederland.eu

AGRIBUSINESS & FOOD – CENTRALE UITDAGINGEN EN DOELSTELLINGEN VOOR HET PROGRAMMAGEBIED

De sector “Agribusiness & Food” (inclusief tuinbouw) geldt als een belangrijke economische sector in de Nederlands-Duitse grensregio.

Zowel op het gebied van de primaire productie als op het gebied van verwerking, handel, commercialisering en logistiek zijn vele grotere en kleine bedrijven in de regio actief. Agrarische producten en levensmiddelen uit de regio worden niet alleen in Nederland en Duitsland maar naar de hele wereld geëxporteerd. Om deze koppositie op de lange duur te behouden is het noodzakelijk dat er continu gewerkt wordt aan nieuwe product- en procesinnovaties die worden ontwikkeld in samenwerking met universiteiten en onderzoeksinstituten in de regio.

De agrifood-sector heeft te maken met een aantal grote uitdagingen: de groeiende wereldbevolking en de daardoor toenemende vraag naar voedingsmiddelen ten opzichte van de begrensde ruimte voor bruikbaar (akker)land dwingt tot het zoeken naar efficiënte en duurzame oplossingen in de gehele waardeketen.

Bovendien wordt de agrifood-sector – vooral op de “thuismarkt” in Nederland en Duitsland – geconfronteerd met een steeds kritischer consument. Door de levensmiddelenchandalen van de afgelopen jaren is deze gesensibiliseerd voor thema's als kwaliteitsborging of gezonde voeding. Voor een succesvolle ontwikkeling en invoering van product- en procesinnovaties moet daarom altijd ook worden gekeken vanuit het perspectief en naar de behoeften van de consument.

In overeenstemming met het samenwerkingsprogramma INTERREG V Deutschland-Nederland moeten de projecten, die worden uitgevoerd in het kader van het strategisch initiatief “Agribusiness & Food” aan de volgende centrale doelstellingen bijdragen:

- + *Betere benutting van alle componenten van agrarische producten (zgn. cascadering, waarbij steeds laagwaardiger stoffen uit het product worden gehaald).*
- + *Ontwikkeling van hoogwaardiger eindproducten voor nieuwe doelgroepen, bijvoorbeeld gezonde voeding, regionale specialiteiten, geneesmiddelen uit agrarische producten, natuurlijke*

bestrijdingsmiddelen, etc.

- + *Ontwikkeling van alternatieve toepassingen van agrarische producten, bijvoorbeeld als geavanceerde materialen, chemische hulpmiddelen, biopolymeren, etc.*

- + *Optimalisatie van hoogwaardige en duurzame agrologistieke concepten, zodat nieuwe afzetgebieden sneller en meer duurzaam kunnen worden bediend.*
- + *Precies produceren door toepassing van hoogwaardige technologieën.*
- + *Stimulering van resource-efficiency in de hele keten via o.a. energie-, water- en grondstofbesparing, droogtetechnieken, vervanging door hernieuwbare alternatieven, etc.*
- + *Stimulering van milieubescherming in de landbouw, reductie van nitraat, grensoverschrijdend voedingsstoffenmanagement, behoud van de biodiversiteit, preventie van de verspreiding van multiresistente kiemen*
- + *Stimulering van vakmensen in de voedingsbranche (opleiding, ontwikkeling, behoud van competenties)*

THEMATISCHE SPEERPUNTEN VAN HET STRATEGISCH INITIATIEF „AGRIBUSINESS & FOOD“

1. Valorisatie van nevenstromen, nieuwe grondstoffen en afval-/reststoffen

- + Inzetmogelijkheden van dierlijke en plantaardige afval-/reststoffen
- + Ontwikkeling en gebruik van nieuwe natuurlijke/groene grondstoffen (bijv. algen)
- + Decentrale bioraffinageconcepten
- + Maatregelen voor de opwaardering van fosfaten als reststromen uit de veehouderij

2. Efficiënt gebruik van grondstoffen en duurzaamheid in de waardeketen

- + Innovaties voor de reductie van het gebruik van energie, water, andere grondstoffen en bedrijfsmiddelen
- + Duurzaam grondgebruik
- + Innovaties voor de reductie van emissies
- + Maatregelen om verspilling en verlies van voedingsmiddelen te vermijden
- + Duurzame winning van grondstoffen

3. Productietechnologie

- + Integratie van innovatieve technologieën in de productie, logistiek, commerciële verwerking en controle van levensmiddelen (sensortechnologie, robotica, ICT, RFID..)
- + Concepten en ideeën voor het toegankelijk maken van nieuwe gebieden in de biotechnologie (bijv. fermentatiestarters, prebiotica, enzymen)
- + Innovatieve processen ter verbetering van de houdbaarheid van levensmiddelen en andere agrarische producten
- + Ontwikkeling en optimalisatie van nieuwe proteïne- en enzymgebaseerde processen

- + Cross-overs agribusiness met chemie (bijv. ontwikkeling van nieuwe groene materialen zoals biopolymeren, bouwstoffen, composieten en toepassingen daarvan)

4. Dier- en plantgezondheid

- + Innovaties voor de bescherming en de verbetering van de diergezondheid en het dierenwelzijn (bijv. vroege diagnostiek, alternatieve antibiotica, preventie)
- + Innovatieve concepten en technologieën voor de omgang met zoönosen (Cross-over met SI Health & Life Sciences)
- + Innovatieve technologieën en concepten om ziektes en aantasting door ongedierte bij planten te voorkomen
- + Dierenwelzijn

5. "Nieuwe" levensmiddelen

- + Nieuwe product-marktcombinaties (incl. regionale producten)
- + Innovaties op het gebied van gezonde voeding / HealthyFood

6. Levensmiddelenveiligheid

- + Procesinnovaties op het gebied van kwaliteit, risicomanagement en crisispreventie
- + Effectieve en nieuwe decontaminatieprocedures

7. Human Capital

- + Maatregelen voor het behoud van jong talent (alle opleidingsniveaus) in de grensregio en in de sector

8. Cross-overs met andere sectoren

NEEMT U CONTACT MET ONS OP WIJ GEVEN U GRAAG ADVIES AANVRAAGPROCEDURE

Heeft u een idee voor een grensoverschrijdend INTERREG-project dat binnen de doelstellingen en thematische speerpunten van het strategisch initiatief "Agribusiness & Food" past?

Op de website www.deutschland-nederland.eu vindt u een voorbeeldformulier "projectconcept" waarin de belangrijkste punten zijn opgenomen die ook bij de officiële indiening van een aanvraag in acht moeten worden genomen. Neemt u bovendien contact op met het regionale programmamanagement (RPM) bij u in de buurt. Het programmamanagement zal u in het verdere aanvraagproces ondersteunen.

RPM Eems Dollard Regio

Bunderpoort 14
9693 ZG Nieuweschans
Tel +31 (0)597 521 510
edr@edr.eu

RPM Euregio Rijn-Waal

Emmericher Str. 24
47533 Kleve, Duitsland
Tel +49 (0)2821 7930 0
info@euregio.org

RPM EUREGIO

Enscheder Str. 362
48599 Gronau, Duitsland
Tel +31 (0)53 460 51 51
info@euregio.eu

RPM euregio rijn-maas-noord

Konrad-Zuse-Ring 6
41179 Mönchengladbach, Dld.
Tel +49 (0)2161 6985 505
info@euregio-rmn.de

**Meer informatie en nieuws over het
INTERREG-programma Deutschland-
Nederland vindt u op ...**

**[WWW.DEUTSCHLAND-
NEDERLAND.EU](http://WWW.DEUTSCHLAND-
NEDERLAND.EU)**

